

בְּרַכַּת מֵאִיר

מֵאִמּוּרֵי הַדְּרָכָה

לְחֻזְתָּנִים

בְּרַכַּת מֵאִיר

מֵאִמְרֵי הַדְּרָכָה

לְחֻזְתָּנִים

הקדמה

א. כשמדברים אל חתן יש להחדיר את הדברים לא רק לשכלו אלא גם ללבו זה לוקח זמן וזה תלוי בכל בחור ובחור, יש בחור שמספיק לו ארבע שעות ויש בחור שצריך שלושים שעות. מי שהשכל והרגש מחוברים אצלו היטב הרי הוא בחור בריא ומספיק לו הדרכה מועטת, ומי שהרגש מנותק מהשכל ויש אצלו ניתוק צריך המדריך לדעת לחבר את השכל אל הרגש.

הגה"צ הגר"ש וולבה שליט"א אומר שתנאי ראשון להכנס אל הנפש זה חיבור השכל לרגש ולכן המדריך צריך שלא יהיו לחתן מחיצות ממנו, ועל המדריך להיות נדבר עם החתן, עליו להרגיש היכן עומד החתן וצריך לטעת בו את התחושה שהוא עובר מהפיכה כדי שיקח הדברים ללבו ברצינות. ומצד שני לעשות זאת בתבונה ובדעת שלא יפחד ויחוש שהדברים נשגבים וגבוהים בשבילו.

בחור חתן צריך להבחין שעד היום חי לבדו, ועכשיו חי עם מישהו נוסף, נכון שעד עכשיו חי בפנימיה עם ארבעה חברים בחדר, אולם עכשיו אינו מקבל חברותא לחיים הוא נהפך לאדם אחר, החשיבה שלו וההבנה שלו נחיים אחרת. חושבים ביחד, אוכלים ביחד, וזה לא שני חברים, אלא מי שלא נשוי הוא בעל מום.

בדברים האלו מוכשרים מאוד מדריכי החתנים שהוכנו ע"י הגאון ר' ניסים קרליץ ואשר למדו אצל שלוחו ר' צבי קליין ולנו אין עסק בנסתרות אלו. (ר"ל בהדרכת חתנים)

אלא שיש דברים שקבלתי מרבתי ולמדתי מנסיון החיים נקודות שלא הכל שמים לב עליהם, ובאתי לעורר את המעוניינים וכל זאת אחרי שהדברים יעברו ניפוי אחר ניפוי שח"ו לא תצא תקלה ובלבול תחת ידי, יש דברים

שטוב שיקראם כל חתן ויש דברים המתאימים לאברך נשוי, ויש דברים שמתאימים רק למי שחסר לו שלום בית, ויש דברים שהיה כדאי לא להעלותם כלל על הכתב ועל זה באתי לשאול מה נחוץ ומה לא נחוץ מה מזיק ומה לא מזיק.

שלום בית

א. אחת הסיבות המפורסמות שנוש ורבו "לא תוהו בראה לשבת יצרה" אבינו נאמר "כי ידעתיו למען אשר בקול ה' " פרש"י לשון חיבה לאמר בניו לעשות משפט ולשמוע בקול ה' בקול ה' לחנך את הבנים. א"כ אחד וכשעוסקים בחינוך הבנים צריך לדעת לכך בכל רמ"ח איבריהם אולם לא ה-א, ב בחינוך זה ס"ד, וס"ד מקבלים ותעזור יש לשמור על קדושת הדיבור ולא ביקורתית. אולם קודם לכל יש מסלקים שכינה מהבית? ידוע שלאיש האותיות הקדושות יש לנו שם ה'. ובבית אבל אם ח"ו אין שלום בין הא"י ס"ד ואין חינוך ילדים אין. תורה ואין

ב. מהו בצורה כללית שלום בית? מריבות וקללות ואפילו אם יש האהבה בית ששכינה דרה בבית. שלום בית מחיצות בין האיש והאשה. החזק"א כיחס יד ימין ליד שמאל, אם יד ימין תחזיר לה מכה בחזרה, היות שאם ימין היא עצמה תפגע.

שלום בית השראת השכינה

א. אחת הסיבות המפורסמות שנושאים אשה היא כדי לקיים מצוות פרו ורבו "לא תוהו בראה לשבת יצרה" העולם נברא לבנין ולא לתוהו. לאברהם אבינו נאמר "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו עשות משפט ולשמוע בקול ה'" פרש"י לשון חיבה לאמר אני אוהב את אברהם כי הוא יצוה את בניו לעשות משפט ולשמוע בקול ה', פירוש בנין העולם הוא רק לשמוע בקול ה' לחנך את הבנים. א"כ אחד מתפקידי כל יהודי הוא לחנך את בניו, וכשעוסקים בחינוך הבנים צריך לדעת שהרבה משקיעים בחינוך ומתמסרים לכך בכל רמ"ח איבריהם אולם לא הרבה קוטפים פירות כיון שההצלחה ה-א,ב,ב בחינוך זה ס"ד, וס"ד מקבלים ע"י תפילה אולם כדי שהתפילה תשמע ותעזור יש לשמור על קדושת הדיבור, על הפה והלשון שתהיה לשון נקיה ולא ביקורתית. אולם קודם לכל יש לא לסלק את השכינה מהבית. וכיצד מסלקים שכינה מהבית? ידוע שלאיש יש בו אות י' ולאשה אות ה' בצירוף האותיות הקדושות יש לנו שם ה'. ובאם יש שלום בין האיש והאשה שכינה בבית אבל אם ח"ו אין שלום בין האיש לאשה שכינה מחוץ לבית ואז אין ס"ד ואין חינוך ילדים אין. תורה ואין חיים.

ב. מהו בצורה כללית שלום בית ? אם לא נזרקים צלחות וכוסות אם אין מריבות וקללות ואפילו אם יש הארת פנים אחד לשני זה עדיין לא שלום בית ששכינה דרה בבית. שלום בית פירושו "והיו לבשר" אחד אסור שיהיו מחיצות בין האיש והאשה. החזו"א כותב שיהא היחס בין האדם לאשתו כיחס יד ימין ליד שמאל, אם יד ימין תפגע ביד שמאל הרי יד שמאל לא תחזיר לה מכה בחזרה, היות שאם יד שמאל תשיב מנה אחת אפיים ליד ימין היא עצמה תפגע.

מסופר על הגה"צ ר' אריה לוי זצ"ל שבא לביקור עם אשתו אצל רופא ואמר לרופא הרגל של אשתי כואבת לנו מאד. זוהי דוגמא חיה שהגיע עם אשתו לאחדות והיו לבשר אחד.

על הגרש"ז אוירבך זצ"ל מספרים כשהיה נכנס הביתה היה מנקה את בגדיו ומסדרן לא רק כדי שאשתו תהנה, אלא מכיון שאמר אני בא להפגש עם השכינה. פירוש שאדם ואשתו חיים בשלום שכינה שרויה, ומכיון שהבעל מצוי עם אשתו ושכינה בבית יש להתנהג בהתאם למקום קדוש ששכינה נמצאת בו. וכשחיים כך יש התחלה של בנין מחורבות ירושלים, ואז מקפידים ביחד לברך ולדקדק במצוות ושומרים הלשון האזניים והעיניים שהרי דרים עם שכינה. אז הלימוד אחר שהרי השותף השלישי גם כן דר בבית והילדים חשים בשותף השלישי וקונים אהבת ה' ואהבת המצוות ומקבלים ס"ד לקנות אהבת תורה על כל חתן לדעת שעכשיו הוא נכנס לבנות בית מקדש קטן ויש להכנס לזה כפי שנכנסים לסדר קדשים.

ג. יבמות סג "ר' יוסי א
במה אשה עוזרתו לאדם
פשתן לובש? נמצאת מא
פרידלנדר זצ"ל ר' יוסי ז
שואל אותו מתי יבוא ח
ברע"א, אולם ר' יוסי שוא
אינו יודע וכי לא היה לו
החטא, אשה מכבסת ומג

נראה את חידושו של א
פשתן? פירוש הרי כל המ
ידע זאת ר' יוסי? ועוד
ומה צריך לכך אשה? אלא
נמצאת מאירה את עיניו
עושה את הפשתן והחיש
את עיניו ומעמידתו על
נשוי הוא כעיור באפילה
באפילה, עזרת האשה ו
נופחת בו כוחות, והוא
והפשתן לובש, וצריך לה
הוא יוצא לאורה אם הוא

ד. בפרשת בשלח מס
ללמוד תורה ויר"ש ממ
אחריהם, ואז נאמר ויצע
מפרש שתפשו אומנות

האשה מאירה עיניו

ג. יבמות סג "ר' יוסי אשכחיה לאליהו א"ל כתיב "אעשה לו עזר כנגדו" במה אשה עוזרתו לאדם ? א"ל אדם מביא חיטין חיטין כוסס? מביא פשתן פשתן לובש? נמצאת מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו" ושמעתי בשם הגר"ח פרידלנדר זצ"ל ר' יוסי זכה לגילוי אליהו, מה שואלים את אליהו? אני הייתי שואל אותו מתי יבוא המשיח ויבנה ביהמ"ק אחר היה שואל אותו פשוט ברע"א, אולם ר' יוסי שואל במה אשה עוזרתו בשביל מה צריך להתחתן וכי אינו יודע וכי לא היה לו מדריך לחתונה, אשה מביאה בנים אשה מצילה מן החטא, אשה מכבסת ומגהצת, זה שואלים לאליהו?

נראה את חידושו של אליהו הנביא, וכי אדם כוסס חיטין? וכי אדם לובש פשתן? פירוש הרי כל המלאכות האלו אשה עושה ובזה היא עוזרתו, וכי לא ידע זאת ר' יוסי ? ועוד האם זה כל עזרתה הרי זה עבודה של עבד כנעני ומה צריך לכך אשה? אלא שמעתי מבעל השפתי חיים זיל בתר סוף הדברים, נמצאת מאירה את עיניו ומעמידתו על רגליו, פירוש בעבודות האלו היא לא עושה את הפשתן והחיטים רק בשביל תכלית הפשתן והחיטין אלא מאירה את עיניו ומעמידתו על רגליו. כתוב כאן חידוש גדול מאוד שאדם שאינו נשוי הוא כעיור באפילה, הסברות של התורה שלו הם בחושך, תוכן חייו באפילה, עזרת האשה היא בכך שמאירה את עיניו בעבודות הבית, היא נופחת בו כוחות, והוא גדל ומגדל משפחה, וכל זאת ע"י החיטין כוסס, והפשתן לובש, וצריך להבין מהי האפילה ששרוי האדם לפני הנישואין וכיצד הוא יוצא לאורה אם הוא יודע להקים בית בישראל ?

ד. בפרשת בשלח מסופר על בני ישראל ניסים את עשרת המכות וזכו ללמוד תורה ויר"ש ממשה ואהרן. והנה כשיוצאים ממצרים פרעה רודף אחריהם, ואז נאמר ויצעקו אל ה', מה פירוש ויצעקו אל ה' אינני יודע, רש"י מפרש שתפשו אומנות אבותיהן בידיהן - תפילה. כשרש"י אומר שזה

אומנות אבותיהן בידיהם הרי זה לא סתם תפילה, היתה כאן תפילה כעין תפילת האבות הקדושים "שפכי כמים ליבך נוכח פני ה'". היכן למדו להתפלל תפילה כזו, כנראה שזה היה השעור הנפלא של עשרת המכות.

כיצד אדם חש כשהוא עומד בתפילה איני יכול לתאר, אפילו אם פינו מלא שירה כים ולשוננו רינה כהמון גליו אין אנו מסוגלים לצייר ולתאר תחושת המתפלל בשעת צרה, וכיצד מגיבים אחר תפילה כזו ודאי הגוף מוצב ארצה והראש מגיע השמימה, וכצד הם מגיבים מיד לאחר התפילה אומר הפסוק שצעקו על משה "המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר", כך מתנהג מי שתפס אומנות אבותיו בידי, היתכן? אומנם אצל החלשים שביננו מיד אחרי התפילה עוסקים בענייני העוה"ז, אפילו מסוגלים לדבר לשון הרע ורכילות ולריב ולהתרגז, אבל יוצאי מצרים שתפסו אומנות אבותיהם היתכן? רואים מכאן שיש סוג אנשים מסוים שאצלם הכל יתכן מי האנשים ומה סוגם?

כשמשה רבינו יוצא מבית יתרו עם אשתו ושני ילדיו על מנת להגיע למצרים ולגאול את כלל ישראל מצטירת במוחינו השאלה, וכי לא חושש שילדיו יתקלקלו במצרים ויאבדו את כל היר"ש שספגו ממנו?

והתשובה: משה רבינו חייב להגיע למצרים שהרי כך צוה ה', יתרו הסבא התנה עם משה רבינו שאת הבן הראשון יחנך לעבודה זרה, ולכן מסוכן להשאיר את הבנים אצל הסבא שהיה עדיין גוי וכופר, ולעומת זאת שבט לוי לא השתעבדו במצרים, וברגע שמשה מגיע למצרים, מתחילה הגאולה, ובניו יכנסו לישיבה המעולה ביותר שמשה ואהרן הם ראשיה, ויזכו לראות את כל עשרת המכות, א"כ מדוע כשהגיע משה רבינו לשערי מצרים ופגש את אהרן, מדוע אהרן אומר לו להשיב את המשפחה ליתרו ולא להכניסם למצרים, הרי בכך הפסידו בני משה ואשתו את עשרת המכות ואף את מתן תורה לא ראו?

רואים מכאן שכדאי לדור עם תורה מפי משה במצרים, מטמטמת בשפלות ובחושך לנפש שהיתה במצרים. והחש הגדולה והנפלאה התחילו להתשיש באדם. לעומת זה, אדם ומעמידתו על רגליו מרוממת מה פירוש להאיר עיניו וכיצד

ה. גם משה התפלל לה' בשם תצעק אלי דבר אל בני ישראל לתוך הים, והדברים מרפסין למדונו שבעת צרה צריך לעס ומדוע שלא יתפלל רבן של ישי

ופירש הספורנו דמשה רבינו בטוח בישועה, אלא הוא פ ישראל, כיון שראה שאחר במצרים" דבר המעיד שהם וע"ז השיב לו ה', "מה תצעק כלל ישראל, ואמר לו ה' אהרן הם יקפצו, וזה יראה לך שיה עין הם שפלים, אבל בתוך מחנך, לכל הורה, ולכל רב לפוסלן, דכל יהודי מסוגל לא ואם המחנך לא יתבונן בחסיד ידבר עם תלמידו כאדם גור

ז' כאן תפילה כעין
ה"ה. היכן למדו
שרת המכות.

פילו אם פינו מלא
יר ולתאר תחושת
הגוף מוצב ארצה
יליה אומר הפסוק
למות במדבר", כך
גם אצל החלשים
לו מסוגלים לדבר
שתפסו אומנות
שאצלם הכל יתכן

ו על מנת להגיע
לה, וכי לא חושש
נו ?

זה ה', יתרו הסבא
זרה, ולכן מסוכן
ומת זאת שבט לוי
יליה הגאולה, ובניו
זכו לראות את כל
ם ופגש את אהרן,
יסם למצרים, הרי
תן תורה לא ראו?

רואים מכאן שכדאי לדור עם יתרו אפילו-שלא רואים השגחה, מאשר ללמוד
תורה מפי משה במצרים, היות דכל מי שדר במצרים רגע אחד, נפשו
מטמטמת בשפלות ובחושך כה גדול שאפילו אור התורה לא מהני להאיר
לנפש שהיתה במצרים. והחשך היה כה גדול עד שאפילו אחר התפילה
הגדולה והנפלאה התחילו להתלונן ולבקש לחזור למצרים זהו ציור מהחושך
שיש באדם. לעומת זה, אדם שמקים בית טוב מאירה האשה את עיניו
ומעמידתו על רגליו מרוממת אותו מהשפלות ועי"כ זוכה הוא לאור התורה.
מה פירוש להאיר עיניו וכיצד עושה זאת האשה נמתין בסבלנות לפרק ו'.

ה. גם משה התפלל לה' בשעה שפרעה רדף אחרי בני"י, וה' משיב לו "מה
תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו" פירוש הפסק להתפלל והכנס את בני"י
לתוך הים, והדברים מרפסין איגרא מדוע לא עת תפילה עכשיו הרי רבותינו
למדונו שבעת צרה צריך לעמוד בתפילה וא"כ מה התמיהה מה תצעק אלי
ומדוע שלא יתפלל רבן של ישראל על צאנו ?

ופירש הספורנו דמשה רבינו לא התפלל לה' כדי שיצילם מפרעה, הוא היה
בטוח בישועה, אלא הוא פנה לה' ואמר שאיננו יודע להנהיג את כלל
ישראל, כיון שראה שאחר תפילה כזו הם מתלוננים "המבלי אין קברים
במצרים" דבר המעיד שהם בשפלות גדולה, וא"כ כיצד יזכו לאור התורה?
וע"ז השיב לו ה', "מה תצעק אלי", אתה חושד בכשרים ולא עומד על מעלת
כלל ישראל, ואמר לו ה' אתה אינך מכירם, תראה שתאמר להם לקפוץ לים
הם יקפצו, וזה יראה לך שהם בעלי בטחון בה' שאין כמוהו, ורק למראית
עין הם שפלים, אבל בתוך תוכם שוכנת האמונה. ומכאן שיעור נפלא לכל
מחנך, לכל הורה, ולכל רב לדבר אל התלמידים בגדלות, לסמוך עליהם ולא
לפוסלן, דכל יהודי מסוגל להרבה, ורק השפלות והלחץ מסמים את העיניים,
ואם המחנך לא יתבונן בחסרון תלמידיו ולא ייחס לחיסרון חשיבות אלא
ידבר עם תלמידו כאדם גדול ובשפה של גדלות הרי יקום התלמיד ויגבה

ליבו בדרכי ה' ויתפוס יוזמה ויצליח, וזה הקטן גדול יהיה. למשל אם יש בבית שני אחים, אחד שלומיאל ששובר כוסות וצלחות, ואחד מוצלח, הרי כשבאים אורחים רמי מעלה, נותנים למוצלח לשרת את האורחים, ומטמינים את הלא יוצלח מאחרי הכריים, אבל אם יתנו לשני לשרת את האורחים ויסמכו עליו, וכשיכשל יעלימו עין מהכשלון, הרי שפלותו תימס ותלך והוא יגבה ליבו בדרכי ה', וזה מה שלא ידע משה, שעם ישראל שמתנהגים כשפלים שבאומות, חבויה בהם גדלות עצומה, ואם מדברים עימם בלשון "ויסעו" הרי הם נוסעים וקופצים לתוך המים העמוקים, וזה היה השיעור שקבלנו בים סוף. ויתכן שזה הפירוש שקשה זיווגן כקריעת ים סוף, שבקריעת ים סוף נתגלה כחן, שאפילו משה רבינו לא האמין בכוחם עד שאמר להם "ויסעו", ואז זכה וראה גדולתו. ונמשלה לזה האשה שהיא מאירה את עיניו ומעמידתו על רגליו, בכך שכל כולה טורחת עבור הבעל, ומכניסה את כל עצמה בתבשיל ובמלבוש, הרי כשהבעל אוכל מה שטרחה עבורו, הרי הוא חש כמלך. שהרי ידוע שיש הבדל בין מי שאוכל בבית למי שאוכל במלון. במלון ובמסעדה אוכלים אוכל, אבל בבית אוכלים "אמא" אוכלים "אשה" שכל שאיפתה לשרת את בני ביתה, וכשמכירים זאת וטועמים זאת, חשים כ"א חשובים וכבני מלכים, שהרי אשה חשובה משרתת אותם, ועל ידי כך מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו, ואומרת לו "ויסעו" עד שגודל מעלה מעלה.

ו. הרב וולבה "בעלי שור" נותן ציור יפה והסברה נפלאה על הארת פנים, הגמ' במכות אומרת "אז יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן מזרחה שמש" אמר לו הקב"ה למשה הזרחת שמש לרוצחים, להכין בערי המקלט לרוצח מידי דחיותא, כגון תלמיד שגלה מגלין רבו עימו, עד כדי כך מגיעה הזרחת שמש לרוצחים. משבח בכך הקב"ה את משה רבינו שהתאמץ לקיים מצוות ערי מקלט, המצווה האחרונה בחייו, לא מצא אבי הנביאים מצווה יותר חשובה להתעסק בה סמוך למיתתו אלא זו להזריח שמש לקשיי יום

אומללים. התחלתו "וירא" שמש כבירה לדורו ולכל חז"ל בסוד הארת הפנים אין לנו אלא הארת פנים יוחנן גדול המלבין שנים מחלב אל תאמר לבן שנים לנו אלא הארת פנים בל והארת פנים הוא דתנו לכל אדם" המשיב שלום לחבירו, זוהי דעת התנא מאת זולתו ואני הנני ע

תינוק פשוט מבחין חובה הוא מפזז וצות מבריא ומפתח יותר וברור וידוע הוא כי בלי שמש שאי אפשר של הארת פנים כש בעלי החיים הגדולים בעמקי הגוף הקטן מאיר פנים לכל סביבת הנשמה המתגלית בפנים.

כל בני אדם מחייבים מצפה להארת פנים

משל אם יש
מוצלה, הרי
האורחים,
לשרת את
פלותו תימס
שעם ישראל
אם מדברים
עמוקים, וזה
כקריעת ים
אמין בכוחם
האשה שהיא
עבור הבעל,
מה שטרחה
כל בבית למי
כלים "אמא"
מכירים זאת
שהחשובה
ואומרת לו

הארת פנים,
זרחה שמש"
וקלט לרוצח
גיעה הזרחת
קיים מצוות
מצווה יותר
לקשיי יום

אומללים. התחלתו "וירא בסבלותם" וסופו "ערי מקלט" כי כל חייו הזרחת
שמש כבירה לדורו ולכל הדורות. נפלא לראות איזה מעמקים מגלים לנו
חז"ל בסוד הארת הפנים "ה' אלוהים צבאות השיבנו האר פניך ונושע" אנו
אין לנו אלא הארת פנים בלבד די לנו שיאיר לנו פנים וכבר נושע. "אמר ר'
יוחנן גדול המלבין שניים לחבירו יותר ממשקהו חלב שנאמר ולבן שניים
מחלב אל תאמר לבן שניים אלא ליבון שניים" (כתובות קיא) הרי כמו שאין
לנו אלא הארת פנים בלבד מצד הקב"ה כך אין גם לאדם מחבירו אלא החיוך
והארת פנים הוא דתנן באבות "ר' מתיא בן חרש אומר הוי מקדים שלום
לכל אדם" המשיב שלום מקיים מצוות דרך ארץ המקדים שלום מזריח שמש
לחבירו, זוהי דעת התורה ורצונה שנדע שכל אדם מצפה להזרחת שמש
מאת זולתו ואני הנני שמש הזרחת לכל מי שבא במגע איתי.

תינוק פעוט מבחין בין פנים זעופות לפנים מאירות, מסתכלים בו מתוך
חיבה הוא מפזז וצוהל נגדך. מביטים בו בזעף מיד הוא בוכה. מי יודע מה
מבריא ומפתח יותר את הילד המזון המוגש לו או הארת פנים שמראים לו
וברור וידוע הוא כי ילד הגדל בלי כל הארת פנים דומה בדיוק לצמח הגדל
בלי שמש שאי אפשר שיהיה בריא. ומאידך בתינוק פעוט כבר ניכר כח זה
של הארת פנים כשמופיע על פניו החיוך הראשון כבר הינו נעלה על כל
בעלי החיים הגדולים, בחיוך זה בוקעת הארת פני הנשמה ממחבואיה,
בעמקי הגוף הקטן והחלש הזה ככל אשר התינוק מבריא וגדל יותר הוא
מאיר פנים לכל סביבתו ומשרה בהן רוח חן ושמחת חיים, זוהי מציאות
הנשמה המתגלית בזוהריה הראשונים אשר כל מהותה כח אדיר של הארת
פנים.

כל בני אדם מחכים זה לזה, כל אחד רוצה שחבירו יאיר לו פנים, התלמיד
מצפה להארת פני רבו אך גם הרב מצפה להארת פנים מצד תלמידו. בנים

סומכים על חמלת הוריהם, אך גם ההורים רעבים ותאבים להזרחת שמש מאת בניהם.

יש שני כוחות שהם יסוד החברה האנושית, האחד רעבון של כל אדם להארת פני הזולת, והשני כח הנתינה של הארת פנים השתול בלב כל בעל נשמה, הרב מצפה לתלמידו שיתקרב אליו ואילו התלמיד מחכה לרבו, וכל זאת כיון שבאדם שוכנת שפלות שגורמת לו לנבול, וכח הארת הפנים אומרת לו "דבר אל בני ישראל ויסעו" יש הארת פנים ויש הארת פנים, יש הארת פנים של חיוך והלבנת שניים, ויש הארת פנים לדבר אל האדם כפי שמדברים אל אדם גדול, ויש מה שאשה מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו, עצם המציאות של אשה והחפצא שלה, שטבע שלה אומר החזר"א "להתענג בכך שמוצאת חן בעיני בעלה." ומכיון שכל מהות האשה זה למצוא חן בעיני בעלה ומבלעדי זה חרב עליה עולמה וכפי שכותב הסטיפלר שאם בעלה לא מחבבה קרוב הדבר לפקו"נ, עצם מציאות זו מאירה את עיניו ומעמידתו על רגליו הרבה יותר מחיוך והארת פנים של חבר.

בעל שרואה, שבזמן שאינו בבית, אשתו האוהבת נקיון, לא מנקה ולא מבשלת, וכשנמצא היא טורחת לבשל ולנקות אפילו שהוא אינו אוהב נקיון ואינו להוט אחרי מאכלים ובישולים, אבל אשתו עושה זאת עבורו לכבודו, כיון שמבלעדיו אין תוכן לחייה, הרי הוא חש אחריות ומשיג שהוא אדם חשוב, ואז אורו עיניו ועומד הוא על רגליו ואז הוא נוסע. אומנם אומר שלמה המלך "ומוצא אני מר ממות את האשה" ואכן אשה שמתלוננת ומקטרת כל היום ואין לה הארת פנים הרי היא מקרינה חושך, אבל בעל שמבין יודע שעצם הקיטורים והתלונות והבקורת הקטלנית שהכל מר ממות, זו עדות שהיא נשענת עליו, שהרי אין אדם בועט בכלב מת, וכשהיא מאירה פנים לכולם, ורק עליו היא זועמת, זו עדות שהיא רואה בו אדון מלשון "אדן" שעל האדן נשענים, והוא משענת, והשענותה עליו היא ע"י

תלונות. מי לנו כמרע"ה ותמס המנהיג ומחפשים בו משענת תלויה בו וחיה בגללו והוא מספיק תשומת לב מספיק הא וזהו השבח הגדול ביותר לבעי אחריות והנהגה היש לך אור

ז. היה היה עשיר גדול, ושב יצא שבע, והיתה לו בת שהיה למצוא שידוכין עם גדולי החו שהיה עם הארץ, שהיה שונה ולמה הסכימה להנשא לו, עמה? הרי הוא ידע שזה נגד מהירושה, ודאי שידע שיסולל ראה עקיבא לשטות זו להנשא בעולם, עד שבא אליהו הנביא עניים. אלא ר"ע ראה את את כל תפנוקי הבית וכל עימו עשרים וארבע שנה, רוצה רק אותו, הבין כמה את כל כולה עבורו, סימו שהיא רואה גם הוא ראה את אל בני"י ויסעו" אל תבט חבוי היפה עניים והטוב נפשה הפכה את עקיבא ל

הזרחת שמש

של כל אדם
בלב כל בעל
בה לרבו, וכל
הארת הפנים
מרת פנים, יש
אל האדם כפי
יתו על רגליו,
זו"א "להתענג
צוא חן בעיני
אם בעלה לא
ומעמידתו על

לא מנקה ולא
נו אוהב נקיון
עבורו לכבודו,
ג שהוא אדם
אומנם אומר
יה שמתלוננת
שך, אבל בעל
ית שהכל מר
מת, וכשהיא
רואה בו אדון
עליו היא ע"י

תלונות. מי לנו כמרע"ה ותמיד שבע תלונות, כיון שכולם מתלוננים על
המנהיג ומחפשים בו משענת ותלונות האשה על בעלה נובעות מכיון שהיא
תלויה בו וחיה בגללו והוא מקור שמחתה ועצבונה, הרי כשאנו נותן לה
מספיק תשומת לב מספיק הארת פנים, מספיק את ליבו, הרי היא נשברת,
וזהו השבח הגדול ביותר לבעל שעליו נשענים וממילא זה נוטע בו כח של
אחריות והנהגה היש לך אור גדול מזה ?

ז. היה היה עשיר גדול, ושמו כלבא שבוע, שכל הנכנס לביתו רעב ככלב
יצא שבע, והיתה לו בת שהיו בה כל המעלות ושמה היה רחל. ודאי שיכלה
למצוא שידוכין עם גדולי החכמים, אבל היא התחתנה עם רועה בגיל 40
שהיה עם הארץ, שהיה שונא את החכמים. הכל מתפלאים מה מצאה בו
ולמה הסכימה להנשא לו, אבל אני מתפלא מדוע הוא הסכים להתחתן
עמה? הרי הוא ידע שזה נגד רצון הוריה ודאי יזרקו אותה מהבית וינשלחו
מהירושה, ודאי שידע שיסולק מהעבודה, וללמוד תורה אינו חפץ, וא"כ מה
ראה עקיבא לשטות זו להנשא לרחל ? ואכן כך היה, הם היו העניים ביותר
בעולם, עד שבא אליהו הנביא ובקש מהם תבן כדי שיתנחמו שיש יותר
עניים. אלא ר"ע ראה את רחל שמוכנה להקריב את קרבת הוריה היקרים
את כל תפנוקי הבית וכל תפנוקי הקמת בית, להתחתן עם זקן ולא לחיות
עימו עשרים וארבע שנה, אז הוא הבין עד כמה יקרה היא תורה, וכיון שהיא
רוצה רק אותו, הבין כמה שוה התורה שלו, אם היא מוכנה לשלם כ"כ הרבה
את כל כולה עבורו, סימן שהיא רואה בו גדלות שאין לאיש בעולם, וברגע
שהיא רואה גם הוא ראה וזהו כעין מה שאמר ה' למשה "מה תצעק אלי דבר
אל בנ"י ויסעו" אל תבט אל מראהו ואל קומתו בתוך האדמוני השופך דמים
חבוי היפה עניים והטוב רואי, רק אשה רואה זאת ובראיה הזו שמסרה
נפשה הפכה את עקיבא לרבי עקיבא היש לך גדול מזה ?

כל אשה בעולם עצם מהותה מזמור ושבח לבעלה רק צריך שהבעל יראה זאת כיכר לה טובה, יפרגן לה כדי שתפרגן לו יאמר לה כמה את מאירה לי את העינים, כמה חידושים חידשתי בגלל ש"את שלי" ואז היא תאיר לו ביתר שאת וביתר עוז, ואז כשיכאב לה הרגל יהיה לו חושך בעינים, ואז הסיפור על ר' אריה לוי' והגרש"ז אוירבך יהא פשוט ומשתלם וקל בכל בית בכל פינה תדור שכינה, ואז חיי המקדש של כל יחיד יהיה הרבה יותר נעלה ומרומם ממה שפושקי השפתיים חולמים על המשיח על ביהמ"ק הכללי ועל הגאולה ואינם יודעים מהי שכינה.

ח. בחצר ירושלמית סמוך לשער העיר ישב פעם הדיין הגדול, התנא בבא בן בוטא, ועסק בדין תורה, שני המדיינים עמדו לפניו, והוא היה שקוע בבירור העניין. והנה מופיעה מחצר צדדית, אשה צעירה שפסעה בצעדים מהססים ובידה שני נרות גדולים, לפתע נעצרה האשה סמוך לדיין הישיש וביד רועדת השליכה לעברו את שני הנרות שבידה, הנרות פגעו בראשו של הצדיק נשברו ונפלו ארצה, בבא בן בוטא לא כעס, הוא קרא לאשה ושאל אותה בנחת, משום מה השליכה עליו את הנרות הללו אך בתמימותה הרבה השיבה האשה במשפט אחד "כך צוה עלי בעלי" השיב לה בבא בן בוטא "בזכות שעשית רצון בעלך ושברת שני נרות על ראשו של "בבא", יתן ה' לך ויהיו לך שני בנים שיאירו את העולם כבבא בן בוטא" האשה קבלה את הברכה ורצה מאושרת לספר לבעלה כי עשתה מה שציוה עליה ולא רק שלא יצא לה מכך שם רע אלא שהדיין הישיש בירך אותה, הבעל נדהם, הוא לא הבין במה מדובר הוא ודאי לא ציוה לאשתו לזרוק את הנרות על ראשו של הדיין הישיש ופתאום הבזיק רעיון במוחו שאשתו התמימה לא הבינה דבריו הוא ביקש ממנה שתקנה לו אבטיח- "בוציני" והיא תרגמה בוציני - נרות הוא התרגז ואמר לה תשברי את הנרות על הבבא וכוונתו היתה על השער והיא בתמימותה שברה את הנרות על הדיין הישיש בבא בן בוטא ולכן זכתה

לברכה איזו היא אשה כשה
זוכה להאיר לו ולהאיר לה.

פעם נשאלתי מאשה ש
הילדים ומכה אותם, והם
ולחסיביר לו שהוא טועה
הילדים האם עליה לחטול
שח"ו שאמא תדבר נגד הא
רע לאשה כיון שאשה ש
בבא בן בוטא, וכנראה
שהיא משדרת לו שהיא י

ט. האיש מכניס הביתה
שאמרו חז"ל "כל כבוד
שמודרכים מהמדריכי חת
לא יופי גשמי, אשה מחנ
חוכמה, עדינות, אשה
ברוחניות ע"י שהוא יח
רוצה לשמוע מבעלה א
הוא". ר"ע למד תורה ו
היא מלמדת את בעלה
היא מאירה את עיניו, ו
תוכן לחיי הבית, הרי ת
אבל זה לא בית, ולכן
המונע אותו זה השמ
תאיר את עיניו ותעמ

לברכה איזו היא אשה כשרה העושה רצון בעלה אשה שמציתת לבעלה
זוכה להאיר לו ולהאיר לה.

פעם נשאלתי מאשה שספרה לי שבעלה ת"ח אבל מתנהג קשוח עם
הילדים ומכה אותם, והם פשוט נשברים והיא לא יכולה לשכנע אותו
ולהסביר לו שהוא טועה בחינוך הילדים, וא"כ כיצד עליה להרגיע את
הילדים האם עליה להטיל דופי בבעלה ולעמוד לימין ילדיה, והשבתי לה
שח"ו שאמא תדבר נגד האבא, אבל אם היא תהיה אשה ציתנית לא יאונה
רע לאשה כיון שאשה שעושה רצון בעלה תזכה לשני מאורות בבית כברכת
בבא בן בוטא, וכנראה היחס הקשוח של בעלה מעיד שאין שלום בית בכך
שהיא משדרת לו שהיא יותר חכמה ממנו בחינוך ילדים.

ט. האיש מכניס הביתה תוכן רוחני והאשה מכניסה את התוכן פנימה כפי
שאמרו חז"ל "כל כבודה בת מלך פנימה" לפני שהולכים ומקימים כל מה
שמודרכים מהמדריכי חתנים, צריך חתן לדעת שכל אשה מחפשת מהחתן
לא יופי גשמי, אשה מחפשת מהבעל טעם רוחני אפילו אשה של גוי מחפשת
חוכמה, עדינות, אשה חרדית ויראת שמים מחפשת בעל שיעלה אותה
ברוחניות ע"י שהוא יהא עמל בתורה והיא תשרתו היא עולה ברוחניות, היא
רוצה לשמוע מבעלה את מה שאמר רבי עקיבא לאשתו "שלי ושלכם שלה
הוא". ר"ע למד תורה והיא מסרה נפש את כל כולה בשביל התורה שלו הרי
היא מלמדת את בעלה כמה יקרה תורתו וכך נכנסו הדברים פנימה וע"י כך
היא מאירה את עיניו, אבל אם הבעל לא הופך את הבית לעבודה ולא מכניס
תוכן לחיי הבית, הרי החיים יהיו רדודים בלי תוכן, ואומנם יהא שלום בית
אבל זה לא בית, ולכן חשוב מאוד שכל אחד יכיר שכל השקפתו תורה וכל
המונע אותו זה השפלות, ואם ידע לכבד את אשתו ולהתאחד עימה היא
תאיר את עיניו ותעמיד אותו על רגליו.

שהבעל יראה
את מאירה לי
היא תאיר לו
בעינים, ואז
וקל בכל בית
בה יותר נעלה
המ"ק הכללי

התנא בבא בן
שקוע בבירור
עדים מהססים
יש וביד רועדת
שו של הצדיק
הושאל אותה
מימותה הרבה
בבא בן בוטא
בבא, יתן ה' לך
אשה קבלה את
יה ולא רק שלא
נדהם, הוא לא
ת על ראשו של
לא הבינה דבריו
ה בוציני - נרות
היתה על השער
בוטא ולכן זכתה

י. הפסוק אומר "הכמות נשים בנתה ביתה" פירוש אשה ע"י החכמה מהווה עזר כנגדו ובונה בתושיתה את ביתה, אחת מהנשים היתה אשת און שהצילה אותו ממחלוקת קורח ועדתו מה עשתה ? השקתה את בעלה יין עד שנפלה עליו שינה ופרעה ראשה וישבה בחוץ, כשבא קורח לקחת את און ומצא את אשתו פרועת ראש. לא העיז להכנס ולקרוא לאון, כשהתעורר און, ושאל את אשתו אם קורח בא לקרוא לו, השיבה אשתו, שקורח לא היה כאן, רצה און לגשת למחנה קורח, ודיבר דופי על משה רבינו באוזני אשתו. אמרה לו אשתו החכמה, נכון שמשה רבינו לא עשה כהוגן שלא כיבד אותך, ולא נתן לך שום משרה, ולא מינה אותך לקצין ומושל כיאות לחכם גדול כמך, אבל גם קורח לא מינה אותך לכלום, וראיה שאפילו לקרוא לך לא בא, א"כ אתה רואה שהם רואים אותך לא יוצלח. בעיני ראיתי איך שהם אוספים את כולם ולביתינו לא התקרבו, א"כ אני רואה שאצל משה רבינו אתה גולם לא שווה מאומה, אולם גם אצל קורח אתה גולם, אף אחד מהם לא השכיל לראות את מעלתך, אף אחד לא מכיר ביקרך, רק אצלי אתה גדול וגאון, רק אני מעריצה אותך, א"כ תשב אצלי ולא אצליהם, ונתנה לו עוד כוסית ונרדם. לו היתה מחרפת את קורח ומשבחת את משה רבינו, היה און אומר בדיוק ההיפך, ומגדף רח"ל את משה רבינו ומשבח את קורח, ואם היתה מעודדת אותו ללכת עם קורח לא היה נשאר ממנו מאומה, אבל בזה שהיתה מנגדת אותו בחוכמה סופה היתה לו לעזר. וזה כמאמר הנצי"ב על הפסוק "אעשה לו עזר כנגדו", שעצם הדבר שהיא כנגדו, בסוף היא לו "לעזר", שהרי מי שהוא כעסן או רגזן אם אשתו עוד תעודד אותו ותסייע לו לכעוס אז בשעת הרוגז הוא יהנה מכך שאשתו היתה לו לעזר אבל ברגע שיסור הרוגז יהיה לו צער גדול מזה שהוסיפה אשתו עצים למדורה, ואחר שמחה תוגה וא"כ התוצאה היא כנגדו. אבל אם אשתו תהיה בתחילה מנגדתו ותשכך חמתו ותפייסו שישכח את כעסו על האדם המרגיז אותו, ואדרבא תלמד עליו זכות אע"פ שבאותה שעה יראה הבעל שהיא מנגדתו אבל היא העזר האמיתי שהרי מתקנת מידותיו.

יא. כשם שעובר לא
אמא וזה מה שהוא
ונקבה ברא אותם
מדרש אגדה ש"ברא
פרצופין ולמה צריך

לאיש יש פרצוף
לרגש. ולאשה יש
לשכל, היא מתפקדת
שלה ע"פ תחושות.

למשל : גוי' רץ
איננו הפחד לא
הראשון מדבר אל
הוא מתייחס לא
ולכן בלא ויכוח
לחוש את רגשותיו

דוגמא נוספת
פתוחים על שלח
כעבור 20 דק'
השלח הפוך.
טורח ומבאר
מהארון ויהא ק

במה מהווה
אשת און
ת בעלה יין
לקחת את
כשהתעורר
שקורח לא
בינו באוזני
שלא כיבד
יאות לחכם
לקרוא לך
ני איך שהם
משה רבינו
אחד מהם
אתה גדול
תנה לו עוד
ינו, היה און
קורח, ואם
ה, אבל בזה
הנצי"ב על
סוף היא לו
ו ותסייע לו
אבל ברגע
דורה, ואחר
יה בתחילה
מרגיז אותנו,
היא מנגדתו

מה הבדל בין איש לאשה

יא. כשם שעובר לא יודע מהו עוה"ז כך בחור לא יודע מה זה אשה, יש לו אמא וזה מה שהוא משיג, יותר מזה אינו יודע, הפסוק הראשון אומר "זכר ונקבה ברא אותם" ולהלן הוא אומר "ויקח אחת מצלעותיו" יש כאן סתירה מדרש אגדה ש"בראו שני פרצופין בבריאה ואח"כ חלקן" וצ"ל מה פירוש שני פרצופין ולמה צריך שני פרצופין ולמה חלקן ?

לאיש יש פרצוף של שכל שהשכל שולט על הרגש, השכל קולט ומעביר לרגש. ולאשה יש פרצוף של לב, של רגש, שהלב מעביר למוח והרגש מעביר לשכל, היא מתפקדת לפי תחושות ורגשות היא אוהבת יופי וכל הקליטה שלה ע"פ תחושות.

למשל : גו'ק רץ בבית האשה מפחדת בעל אחד אומר לאשתו הוא כבר איננו הפחד לא יעזור לך, בעל טוב מחפש את הגו'ק עד שמסלקו. הבעל הראשון מדבר אל הפרצוף של השכל, זה טוב לחברותא והוא טועה שכך הוא מתייחס לאשה, היא לא תסכים עמו לעולם. האשה מפחדת מהגו'ק ולכן בלא ויכוח יש לסלקו כיון שאשה היא פרצוף של רגש והאיש צריך לחוש את רגשותיה ולדבר עמה בשפתה היא.

דוגמא נוספת: בעל לומד גמרא ועשרה ספרים של ראשונים ואחרונים פתוחים על שלחנו, כל ספר בדף מסוים הוא יורד להתפלל מנחה ע"מ לחזור כעבור 20 דק', אשתו מבקשת ממנו לסדר את הספרים ולא להשאיר את השלחן הפוך, היא מתחננת שיחזיר את הספרים כ"א למקומו בארון. הבעל טורח ומבאר לה שעוד מעט הוא חוזר ובין כך הוא יוציא את הספרים מהארון ויהא קשה לו לזכור היכן הספר היה פתוח ולשוא תהיה כל הטרחה,

ואשתו בשלה לא קולטת ולא מבינה, הריהו מדבר אל פרצוף של שכל, אשה היא רגש והיא לא מסוגלת לראות את הבית שלה מפוזר, ולכן צריך הבעל מיד לסדר. מי שלא עושה כך אלא עומד ומתווכח עמה, לא רק שחסר לו במידת העצלות והחסד חסר לו גם ההבנה מהי אשה והוא מדבר עמה כמו שמדברים עם חברותא.

עוד דוגמא: הבעל והאשה צריכים להגיע למקום מסוים בשעה מסוימת, הם קבעו לצאת ב 8:00 והנה היא מוצאת דקה לפני היציאה רבב קטנטן על בגדו של בעלה או שחולצתו אשר מתחת לחליפה מקומטת, היא מבקשת מבעלה להחליף החולצה, היא עומדת ומפצירה שרוצה להסיר את הכתם ולגהץ את החולצה, והוא מתרגז ואומר לה אף אחד לא רואה את הכתם ואנו מאחרים, תמיד את נזכרת ברגע האחרון לראות קמטים וכתמים וכל מיני מרעין בישין, אל תהיי עקשנית, עוד מעט האוטו נוסע הוא לא יחכה. והיא אומרת לו אז נוותר על הנסיעה כך אי אפשר ללכת, והוא אובד עיצות, לא מבין מה היא רוצה, החולצה נקיה ומגוהצת, החליפה מכסה אותה, וכתם אין. הוא הולך ומביא זכוכית מגדלת ע"מ להסתכל בכתם, ואשתו נעלבת ולא קולטת. כאן היה דו שיח בין שני פרצופין חרשין. הבעל לא השכיל להבין מהי אשה וכיצד מדברים אליה, נכון שעל פי שכל כל אשה מבינה שהוא צודק, אף אחד לא רואה את הכתם, וההסעה עוד מעט תצא, אבל היא לא מסוגלת ללכת ולהנות כשיש רבב אבק על בגד בעלה, שהרי היא אחראית לכבודו. אם היתה סוברת כמוהו ולא היתה רגישה כ"כ לכבודו הרי אין סיכוי שהיה מתחתן עימה כיון שגם היא היתה גבר ומה לו להלין עליה הרי תמיד חיפש דוקא אשה כזו.

ושוב דוגמא נוספת: הולכים לקנות מכונת כביסה או ארון קיר, הבעל מצא ארון חזק ומכונה שיעמדו לאורך ימים, וכל זה בחצי המחיר מהמחיר בשוק, האשה לא רוצה כיון שהצבע לא מוצא חן בעיניה היא לא מסוגלת

להשתמש במקרר משום
והוא מבאר לה שהצבע
היופי, ומזעיק את כל
אשה כזו ? מדוע לא
שמדריכי חתנים ממ
חברותא, בעל טוב חייב
כאן מכונת כביסה או א
שהיא תהיה עיקרו, ומה
עיניו ומעמידו על ת

יב. שאלה: נאמר במ
ונאמר בספרים הקדושים
בה, והנה אנו רואים ש
שלא יהא רבב על בגדו

תשובה: בודאי שאשה
שבעלה יתעלה ויצליח
על הבעל. אם הבעל
תרצה לעשות את הצו
אז האשה תאבד את
עיניו ומלהעמידו על
שינהיגו אותו במשמ
ומאבד כל רסן ומשמ
את ליבה. וכל זה בתנ
שפתה תשען עליו ותש

פרצוף של שכל, אשה
פזר, ולכן צריך הבעל
מה, לא רק שחסר לו
והוא מדבר עמה כמו

בשעה מסוימת, הם
ה רבב קטנטן על בגדו
היא מבקשת מבעלה
את הכתם ולגחץ את
הכתם ואנו מאחרים,
נמים וכל מיני מרעין
א יחכה. והיא אומרת
ד עיצות, לא מבין מה
ותה, וכתם אין. הוא
ואשתו נעלבת ולא
בעל לא השכיל להבין
כל אשה מבינה שהוא
נט תצא, אבל היא לא
, שהרי היא אחראית
לכבודו הרי אין סיכוי
להלין עליה הרי תמיד

ו ארון קיר, הבעל מצא
המחיר מהמחיר בשוק,
ניה היא לא מסוגלת

להשתמש במקרר משומש, היא מעדיפה לקנות סחורה גרועה בצבע אחר.
והוא מבאר לה שהצבע שהיא רוצה אינו יפה, ומוסיף ששקר החן והבל
היופי, ומזעיק את כל ידידיו ומוקיריו וקרוביו פשוט מתפלא היכן נמצאה
אשה כזו ? מדוע לא אמרו לי זאת לפני החתונה הוא פשוט לא מאמין
שמדריכי חתנים מכירים "מציאה" כזו, שוב הוא חושב שאשה היא
חברותא, בעל טוב חייב לחוש ולהבין בצבע של אשתו, ולהבין שלא קונים
כאן מכונת כביסה או ארון בגדים קונים כאן שמחה לאשתו, ובונים לה בית,
שהיא תהיה עיקרו, ומה שהיא רוצה זה היפה, אחרת חסר כאן במאירה את
עיניו ומעמידתו על רגליו.

יב. שאלה: נאמר בפרק הקודם איזוהי אשה כשרה העושה רצון בעלה,
ונאמר בספרים הקדושים שכל אשה רוצה שבעלה יהיה מלך עליה וימשול
בה, והנה אנו רואים שאשה מתעקשת לצבע מכונת הכביסה המסוימת וכן
שלא יהא רבב על בגדו א"כ במה רואים שהיא רוצה לעשות רצון בעלה ?

תשובה: בודאי שאשה רוצה למצוא חן בעיני בעלה, וכל מהותה וכבודה
שבעלה יתעלה ויצליח, אבל העול הזה להביא את האשה לרצונה, זה מוטל
על הבעל. אם הבעל מבין את שפתה ויודע לדבר אל ליבה בודאי שהיא
תרצה לעשות את רצונו, אבל אם הבעל ידבר עמה כמו שמדבר אל חברותא,
אז האשה תאבד את נשיותה. ותהא מכונסת בעצמה ותתיאש מלהאיר את
עיניו ומלהעמידו על רגליו. כשם שהתינוק רוצה שיהיו לו הורים חזקים
שינהיגו אותו במשמעת, וכשרואה שאינם כאלה עולה להם על הראש
ומאבד כל רסן ומשמעת ונהיה שבור, כך האשה רוצה שבעלה ידע להנהיג
את ליבה. וכל זה בתנאי שידע ויבין את שפתה, וכשתראה שהוא מבין את
שפתה תשען עליו ותסכים עמו.

יג. שאלה: איך אוכל להשפיע על אשתי שלא תבזבז כסף ותקנה שמלה יקרה כל שבועיים, שלא תדליק את החימום 5 שעות ביום ושלא תזרוק את הכלים הישנים ? אנו מרויחים סכום קטן, אני מבאר לה והיא שומעת וממשיכה בשלה כאילו אני מדבר אל העצים ואל האבנים.

שאלה: איך אשפיע על אשתי שתתלבש בצניעות לפי רוחי, יש לי ויכוחים עימה לגבי מטפחת או פאה אני מביא לה פסקים מגדולי ישראל היא מסכימה, אבל היא נשארת כמו קיר אטום בשלה?

תשובה: כפי שאמרנו כל אשה רוצה לעשות רק רצון בעלה עליו היא נשענת וסומכת, וזאת בתנאי שהיא תהיה בטוחה שבעלה לוקח עול בנעוריו עליה, והוא אחראי עליה וכדי שיקח עול לא מספיק שיהא אחראי ומסור צריך קודם כל להבין מהי שפה של לב, ואיך לדבר אל אשה וכאן אבאר לך ידידי מהי שפה של לב.

יד. הרמב"ן באגרת הקודש כותב שלאיש יש חכמה - כח לחלק, ולאשה יש בינה - כח לדמות וכך הם מיצרים דעת. הרב וולבה כותב שחכמה זה הכח לחלק בינה זה הכח להבין דבר מתוך דבר, כח לדמות, וכשיש באדם כח לחלק ולדמות אז יש באדם דעת. אינני מבין היטב בכוחות אלו, אבל אנסח זאת במשל אחר, פעמים שמעיינים בבעל הטורים שלוקח כמה פסוקים או מילים בתורה הפזורים בכמה מקומות בתנ"ך והוא מוצא קשר בין פסוק לפסוק, למשל: כתוב "ויתחזק ישראל וישב על המטה" ולעומת זאת נאמר "והנה המן נופל על המטה" ז"א פעמים בכתבי הקודש כתוב "על המטה" ומתוך זה מצא בעל הטורים צד שווה ויסד יסוד. הרי המעיין הפשוט לא רואה קשר בין הענינים לבד מהמילים "על המטה", וכיצד מצא בעל הטורים קשר ? גם הגר"א מציין בשו"ע כמה פעמים "ע"ש", ואתה צריך לשבת חזק ולהבין את הקשר בין "ע"ש" אחד ל"ע"ש" שני ושלישי. בודאי אחר העמל

רואים שאפילו שהסוגיות עשרות נקודות, והגאון מראה אתה רואה סוגיות דומות את דברי הגר"ח מברסקי דינים, הנקודה המשותפת הטורים והגאון משני נקודות ניבנית סוגיא עם כח החיילוק, ובעל הטורים השכל. את החילוק אפשר להשגה, שיש רק לגאון ול

מי ששפתו שפת הרגש כשעוסקים בשכל ובהגדרה למילתא שאינה דומה, ענינים שאין להם קשר, אולם מי שבא לפתור מאד, וצריך כשרון שמדמים בשכל.

תינוק שכואב לו באוזן מרגיש והוא מדמה את מתפשט אבל הרופא הט

טו. אשה כל מהותה קרוב הדבר לפקדון, כשר בעשרות פרטים, וכשהיא חשה שבעלה

נבזבז כסף ותקנה שמלה
ת ביום ושלא תזרוק את
מבאר לה והיא שומעת
אבנים.

לפי רוחי, יש לי ויכוחים
קים מגדולי ישראל היא

ק רצון בעלה עליו היא
שבעלה לוקח עול בנעוריו
פיק שיהא אחראי ומסור
אל אשה וכאן אבאר לך

ה - כח לחלק, ולאשה יש
ה כותב שחכמה זה הכח
דמות, וכשיש באדם כח
בכוחות אלו, אבל אנסח
שלוקח כמה פסוקים או
א מוצא קשר בין פסוק
מטה" ולעומת זאת נאמר
קודש כתוב "על המטה"
הרי המעיין הפשוט לא
וכיצד מצא בעל הטורים
, ואתה צריך לשבת חזק
לישי. בודאי אחר העמל

רואים שאפילו שהסוגיות חלוקות ולא קשורות זל"ז עכ"פ בכל סוגיא יש
עשרות נקודות, והגאון מצא צד שווה בכל הסוגיות החלוקות. ולעומת זה
אתה רואה סוגיות דומות להפליא שאי אפשר לחלק ביניהם, וכשאתה לומד
את דברי הגר"ח מבריסק אתה רואה שלא מצא קשר בין הסוגיות, והם שני
דינים, הנקודה המשותפת למראית עין, מצא הגר"ח שאינה משותפת, ובעל
הטורים והגאון משני נקודות שאינם משותפות מצאו צד שווה ואחדן. וכך
ניבנית סוגיא עם כח החילוק והדימוי, הרי הגר"ח בדוגמתינו השתמש בכח
החילוק, ובעל הטורים משתמש בכח המדמה הדברים האלו נעשים בכח
השכל. את החילוק אפשר להבין אבל את המדמה זה כשרון שלא ניתן
להשגה, שיש רק לגאון ולבעל הטורים.

מי ששפתו שפת הרגש, קל לו מאוד לדמות דבר הרחוק בתכלית הריחוק,
כשעוסקים בשכל ובהגדרות קשה לדמות, אבל הרגש מדמה מילתא הדומה
למילתא שאינה דומה, הרי אדם בחלום הלילה חולם ברגע אחד על עשרות
ענינים שאין להם קשר, אבל בחלום הכל מתקשר, שם אין קושיא מה הקשר,
אולם מי שבא לפתור את החלום והוא פותר את החלום בשכל זה קשה
מאוד, וצריך כשרון גדול וכח שכלי לדמות כשל בעל הטורים והגאון
שמדמים בשכל.

תינוק שכואב לו באוזן או ברגל צועק שכואב לו בגב או בבטן כיון שהוא
מרגיש והוא מדמה את הגב לאוזן ואת הבטן לרגל ובעולם הרגש הכל
מתפשט אבל הרופא הטוב יודע למה הכוונה.

טו. אשה כל מהותה שבעלה יאהבנה ויכבדה, וכשהיא רואה שזה אינו כך
קרוב הדבר לפקד"נ, כשהיא מכינה מאכל לבעלה, היא משקיעה את כל כולה
בעשרות פרטים, וכשהבעל אומר לה תודה רבה על הארוחה היא נעלבת כיון
שהיא חשה שבעלה ראה רק את הארוחה והוא מודה לה כפי שמודים

לבעלת מסעדה. היא רוצה שבעלה יבחין בכל פרט ופרט שהיא השקיעה, שידע כל מעשה ומעשה שהיא עשתה, שיבין כמה איכות ליבה השקיעה בכל מעשה ומעשה, היא רוצה שכאביה יכאבו לו, ושמחותיה ישמחוהו. שמעתי פעם מהרב ברוודע סיפור מאלף, עם פרוץ השואה, לקחו ההורים את בנם יחידם והטמינו אותו בבור עמוק שחפרו מתחת לארון, ובקשו מהשכן הגוי שיזרוק לו כל יום אוכל ותו לא. השכן הסכים ולמחרת נלקחו ההורים למשרפות הי"ד. הגוי זרק לילד בן ה-8 אוכל מידי יום ביומו והילד דר בבור המזוהם בלי לזוז 5 שנים רצופות, אין מי שיכול לצייר איך הוצא משם בגיל 13, השרירים היו מנוונים, ראיתו לקויה, שכלו משובש, היה אכול ע"י עכברים עקרבים וג'זקים ואין כאן המקום להאריך. למזלו אחי אביו עשיר גדול חשוך בנים דר בארה"ב שלח מטוס ע"מ לחצו. הילד הגיע חיור, רזה, כמעט מת, לקוי בנפשו ובשכלו. הדוד הערירי שהחליט לאמצו כבנו סגר את המפעל שלו ולקח אותו לבתי חולים לעיניים, לאוזניים, לרגליים ולכל הגוף. הטיפול הרפואי היה שנתיים ולאחר מכן הגיע הטיפול הנפשי והלימודי, עד אשר הגיע הילד לגיל עשרים ועמד על רגליו. הדוד קנה לו בגדים, נתן לו נדוניה גדולה והשיא לו בת גביר גדול. והילד עבר דירה והפך אף הוא לגביר ושכח מהדוד. כשהגיעה בתו לגיל 20, לגיל כלולות הזמין את דודו לחתונה, הוא שלח לו מטוס והדוד הגיע לאולם החתונה המפואר שאין כמוהו. לקראת סוף הריקודים החליט אבי הכלה להזמין את הדוד הישיש לריקוד. כל המסובים התאספו לראות את הדוד הישיש רוקד עם בן אחיו, הריקוד היה בדבקות, כשדמעות זולגות מעיני בן האח "דוד יקר" הוא קרא, "דוד אהוב, תודה! תודה!! תודה!!!" הדוד נעצר הניף את ידו בזעם כאומר להכות את בן אחיו ואמר "אם אתה לא יודע כיצד לאמר תודה אזי תהיה בשקט". נבהל האחין ושאל את הדוד "דוד יקר, תלמד אותי איך אומרים תודה?" ואז השיב לו הדוד בקול רם, באוזני כל מעריצי בעל השמחה הנדהמים, "כך אומרים תודה. "הייתי שבר כלי, בלי שכל, חצי חולה נפש, בלי רגליים, בלי בגדים. והיה לי דוד יקר וזן אותי וכלכל אותי..." וכשהדוד התחיל לפרט, פני

בעל השמחה הפו ונעשו חיוור
נשמטת מתחת לרגליו וכל הכסף
לדוד. עד שהתחנן לדוד שיהא
כך יש להכיר טובה לה'. תודו
אובד אבי" וכל יציאת מצרים
מודים, אלא בזכות שה' הציל
יש להודות על כל פרי ופרי עץ
כל המרבה לספר ביציאת מצרים
אינה הכרת הטוב וכל ההגדה
שבעלה יכיר לה טובה כך יש

ומכיוון שרוב הבעלים
ופרט, הנשים מתלוננות ומק
רגש שפעמים הבעלים לא

טז. שאלנו כיצד אפשר
לשכנע אשה לא לבזבז כסף

תשובה: אם הבעל היה
כמה קשה לה להתלבש
בשמחתה ועצוב בעצבונות
טוב, והיתה בוטחת בו
שכואב לו כאבה שצריכה
מאשר לה, אם היתה רואה
שאין לו כסף לכך, והוא
הכל, כיון שרצונה לחשו
שיקנה לה השמלה.

רט שהיא השקיעה,
ליבה השקיעה בכל
השמחה. שמעתי
ההורים את בנם
ובקשו מהשכן הגוי
ללקחו ההורים
ביומו והילד דר בבור
איך הוצא משם בגיל
ש, היה אכול ע"י
מזלו אחי אביו עשיר
וילד הגיע חיור, רזה,
לאמצו כבנו סגר את
לרגליים ולכל הגוף.
הנפשי והלימודי, עד
נה לו בגדים, נתן לו
והפך אף הוא לגביר
מין את דודו לחתונה,
מפואר שאין כמוהו.
הדוד הישיש לריקוד.
עם בן אחיו, הריקוד
יקר" הוא קרא, "דוד
בזעם כאומר להכות
דה אזי תהיה בשקט".
איך אומרים תודה?
השמחה הנדהמים, "כך
נפש, בלי רגליים, בלי
הדוד התחיל לפרט, פני

בעל השמחה חפו ונעשו חיוורות, הוא חש שהוא כלום בלא הדוד שהקרקע
נשמטת מתחת לרגליו וכל הכבוד שמכבדים אותו ומעריצים אותו הכל שייך
לדוד. עד שהתחנן לדוד שיהא בשקט ולא יכלימו ברבים. וביאר הר' ברוודע,
כך יש להכיר טובה לה'. תדע שעל הביכורים מביא וקורא פרשת "ארמי
אובד אבי" וכל יציאת מצרים לאמר, שלא רק על הפרי שנבט וצמח אנו
מודים, אלא בזכות שה' הציל את יעקב מלבן ומפרעה יש את הפרי הזה. ולכן
יש להודות על כל פרי ופרי על כל מה שנעשה עימנו מתחילת יצירתנו ולכן
כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח, כי הכרת הטוב מבלי לפרט
אינה הכרת הטוב וכל ההגדה של פסח זה שיר שבח לה'. וכשם שאשה רוצה
שבעלה יכיר לה טובה כך יש להכיר טובה לה'.

ומכיוון שרוב הבעלים לא מכירים טובה לנשותיהם על כל פרט
ופרט, הנשים מתלוננות ומקטרות, הם נפגעות בליבן ומסיחות זו בשפה של
רגש שפעמים הבעלים לא מבינים ולפני שנביא דוגמאות נענה על השאלות.

טז. שאלנו כיצד אפשר לשכנע אשה שתתלבש כרצון בעלה וכן כיצד
לשכנע אשה לא לבזבז כסף.

תשובה: אם הבעל היה עומד על סף הרגישות של האשה והיה מבין וחש
כמה קשה לה להתלבש כרצונו והיא היתה רואה שתמיד הוא שמח
בשמחתה ועצוב בעצבונה, היא היתה רואה שיש לו עול גדול שהיא תרגיש
טוב, והיתה בוטחת בו שכל מה דעביד בעלה לטב עביד. אם היתה חשה
שכואב לו כאבה שצריכה להתלבש אחרת, והיתה חשה שכואב לו יותר
מאשר לה, אם היתה רואה שרוצה הוא לקנות לה יום יום שמלה חדשה רק
שאינן לו כסף לכך, והוא מצטער על כך יותר ממנה, היתה בשמחה מוותרת על
הכל, כיון שרצונה להשען על שכלו וכל רצונה לא השמלה אלא הרצון
שיקנה לה השמלה.

שאלה: איני מבין את השפה של אשתי יש ביננו שנים מחיצות, אשתי דורשת ממני שאחליף לה את המקרר והמכונת כביסה, היא יודעת שמצבינו הכלכלי מאוד קשה ואני אומר לה שאין לנו כסף, אז היא אומרת לי ראיתי שנתת לאחיק קופסת סגריות סימן שיש לך כסף. מה אני יכול לדבר עמה, מה הקשר בין קופסת סיגריות לאח, שמחירה פרוטות לבין מכונת כביסה ומקרר שמחירם מגיע לאלפי דולר ?

תשובה: כפי שאנו חוזרים כמה פעמים, כל אשה רוצה שבעל יכיר בכך שאשתו מוסרת נפש אליו, ואין לה חיים בלעדיו, והיא משתוקקת שיבין אותה, הבעל לא כואב לו שאין לה מקרר, וכנראה שגם בעוד דברים מספר אינו חש אותה. אשה שהשפה שלה היא שפה של תחושות, הרי היא מביעה את כאבה בדימויים שבעולם השכל קשה למצוא בהם קשר, רק מי שגאון מוצא קשר, אבל בעולם של רגש הכל קשור, ואז היא אומרת לאחיק אתה קונה סגריות, אתה נותן לו מה שאח נותן לאח אתה מכרכר סביבו ומכבדו בפרוטות וא"כ מדוע אינך מכרכר סביבי ואינך חש את כאבי?

בואו ונשים לב, לרחל לא היו בנים וכשנולד לה הבן הבכור רק לב של אמא יכול לצייר את השמחה של אמנו הקדושה שרצתה להקים שבט בישראל, וכיצד היא מבטאת את השמחה, היא נותנת לו שם "אסף אלקים את חרפתי" ומפרש רש"י שעד עכשיו כשהיה נשבר כוס תלו את הסרחון בה שהרי היא שברה את הכוס ועכשיו כשישבר כוס יתלה הסרחון בבנה. מרפסין איגרא זה השמחה שיש לה בן ? לזה היא התפללה שיהיה במי לתלות את הסרחון של שבירת הכוס ? אלא זוהי שפה של לב הלב מדמה מילתא למילתא ובכל שבירת כוס נזכרת רחל הקדושה שאין לה בן. דווקא הפרטים הקטנים דוקרים ומכאיבים את הכאב הגדול שאין לה שבט, בודאי שלא שבירת הכוס מפריע לרחל אלא הרגש מתפשט ושם זה כואב, כשם שלתינוק

שכואב האוזן חש את הכאב חשה האשה שבעלה לא כואב שכל רצונה להאיר עיניו ולבטח

יז. הבה ואספר לך סיפור הרבה. בעל בא הביתה שואל האשת חיל מרימה עליו קול הצדיק משיב, "הרי אמרתי לך לכולל לכן שאלתי אם האשה היית עסוקה אבל מה פשע ועונה לו: "מדוע לא שאלתי הלכתי לישון והיכן התרוצצו שלישי שהוכפל בו פעמיים "ואיך הורדתי את הכביסה ואז משיב לה הבעל "תמיך להר סיני, מה הקשר עכשיו אתה פעם בחיים עמדת התורה שלו מסיני אינה תבאים יום יום לבקר אחת בהתמדה, ורק פעם אחת והבעל מרים ידיים וממלט ואני רק שאלתי בעדינות שהיה פה מקרה של אושר מה ענין זה לכביסה ולק שאלתי רק שאלה אחת. ואז מרימה האשה את קול אתה יודע מה זה חיסיון

שכואב האוזן חש את הכאב בבטן, וכן דווקא בשעת נתינת הסגריות לאח
חשה האשה שבעלה לא כואב לו שהמקרר ישן וחלוד שלא אכפת לו ממנה
שכל רצונה להאיר עיניו ולבנות לו בית יפה.

יז. הבה ואספר לך סיפור ששמעתי, קצת מוזר אבל תוכל ללמוד ממנו
הרבה. בעל בא הביתה שואל את אשתו האם ארוחת הצהריים מוכנה, והיא
האשת חיל מרימה עליו קול, זה מה שיש לך לשאול שאלה ראשונה? והבעל
הצדיק משיב, "הרי אמרתי לך שלום יפה הבאתי לך עיתון ועכשיו אני ממהר
לכולל לכן שאלתי אם הארוחה מוכנה. אם במקרה אינה מוכנה אז אני מבין
היית עסוקה אבל מה פשעי ומה חטאתי?" ואז פותחת הרבנית את פיה
ועונה לו: "מדוע לא שאלת איך הכנתי את השבת? באיזו שעה קמתי ומתי
הלכתי לישון והיכן התרוצצתי?" והבעל נדהם ואומר "היום נדמה לי יום
שלישי שהוכפל בו פעמיים כי טוב, וכיצד נזכרת בשבת?" והאשה ממשיכה
ו"ואיך הורדתי את הכביסה אתמול למטה הרי אתה יודע שירד גשם חזק"
ואז משיב לה הבעל "תמיד ידעתי שאת אשת חיל, אבל מה עניין שמיטה
להר סיני, מה הקשר עכשין לכביסה של אתמול?" והיא פותחת את פיה
אתה פעם בחיים עמדת בחנות שמיטה? מי שלא קונה בחנות שמיטה
התורה שלו מסיני אינה תורה! תמיד יש לך תרוצים מהמדרש. כל הבעלים
באים יום יום לבקר את נשותיהן אחר הלידה, ואני נתתי לך ללמוד
בהתמדה, ורק פעם אחת ביקרת אותי ונתתי לך ללמוד בהר סיני שלך!
והבעל מרים ידיים וממלמל לעצמו "הרי הבן הקטן שלנו עוד מעט בן 15
ואני רק שאלתי בעדינות אם ארוחת הצהרים מוכנה, ואם לא אני מבין
שהיה פה מקרה של אונס וא"כ אולי תאמרי לי שהארוחה לא מוכנה, אבל
מה ענין זה לכביסה וללידה, וכיצד את נזכרת בכל הנשכחות בשעה שאני
שאלתי רק שאלה אחת. הרי זה טענו חז"ל והודה לו בתפוחי אדמה צלויין.
ואז מרימה האשה את קולה ובקול בוכים שאלה "אתה קלפת פעם תפוז?"
אתה יודע מה זה חז"ל? וכך מגיעה השיחה לטונים גבוהים עד ששומעים

דפיקות בדלת והחברותא מודיע שהגיע זמן קריאת שמע של ערבית.הרי
האשה שחשה שלא מכירים לה מספיק טובה על ארוחת הצהרים שטרחה
חשה בתחושותיה הנשיות בכל הכאבים מאז החתונה. היא מדברת על
הלידה,ועל התפו"א,וחנות השמיטה הכל בנשימה אחת, אצלה הכל מיקשה
אחת כיון שבעולם התחושות הכל נראה שזה דבר אחד, והבעל החי בעולם
החכמה והשכל שכל דבר אצלו חייב להיות בהיר ומוגדר כעו"ד ממולח
וכמשפטן מעולה, הוא מחלק בין מקרה למקרה ולא תופס אפילו מה הקשר.
הוא יושב על הכסא של הגר"ח מברסק ואצלו הכל ב' דינים אין סוגיא
דומה לחברתה ואשתו היקרה כביכול מחקה את בעל הטורים שמדמה בין
סוגיות רחוקות והבעל לא קולט ולא מבין.

בודאי שאם נבוא לבי"ד כ"א שחי לבדו הוא צודק,שהרי בעולם התחושות
הכל דומה,למשל במקרה דנן כל אשה עובדת 24 שעות ביממה,שהרי בזמן
שהיא שבה הביתה ממקום הפרנסה היא שבה לעבודה, שהרי הבית זה לא
מקום מנוחה לאשה אלא מקום העול והעבודה. לעומת זאת כשהבעל חוזר
מהכולל או ממקום הפרנסה אל הבית, הוא שב לבית הבראה למקום המוכן
לו להחליף כח, ראשו פנוי לעסוק במה שהוא רוצה. האשה רוצה שהבעל
יושיט לה יד,יטה לה כתף,ישא עימה בעול ויראה בסבלותיה, לכל הפחות
שיכיר לה טובה שהכינה לו, ומכינה לו, ותכין לו מקום מרגוע ומנוחה, פינה
שקטה ומסודרת. הרי הסברנו שכל ליל הסדר וההגדה זה שיר שבח הכרת
הטוב להקב"ה, עד שכל המלאכים מתאספים לשמוע מפינו את חסדי ה'
שגמלנו וגומלינו לנצח נצחים,וכנגד 4 בנים דברה התורה, החכם מכיר טובה
כל כך עד שהוא רוצה לשלם למטיבו ושואל "מה הם העדות וההלכות
שעליו לקיים" והולך ולומד כל מסכת פסחים עד "אין מפטירין אחר הפסח
אפיקומן" הבן התם עדיין לא חש עצמו מחויב לשלם הרבה, אזי הוא שואל
"מה זאת ?" ר"ל ספרו לי את כל פרטי החסדים שה' עשה עימנו, כן האשה
חולמת שבעלה יעזור וישלם לה על שהיא חיה עבורו ושיהיה כבן חכם, ואם

לא זכתה לחכם לפחות שית
התם,ולא רק יבוא לבית מוס
כשפחה כנענית או אמה ע
לשואל " ולהתעניין במעשיה
שהורה לו מדריך החתנים
הפס' "וירא בסבלותם" - "נ
עושה הכל לבעלה והוא אפ
פותחת לו כפי שפותחים לש
סבלותיה שקרו ב- 10 שנים
שאינו קולט וממשיך עם ה
רשע שרוצה להמשיך ולחיות
וחש שהוא בעל הבית ושוא
מה העבודה הזאת לכם, ב
לומד זה הכל, אבל היא לא
שהוא בא הביתה ואומר של
ומפזר מחמאות היא פשוט
ממסירותה שעמלה עבורו.
הוא, והוא עומד כעני בפ
להגדיר ולאמר לו שהיא רוצ
לב,כי מה פירוש לתת לא
לאשה את לבו, ולכן היא
קולח בטרוניות ובבכי, היא
שבכל היא חשה שהבעל לא
בקניית שוקולד ותו לא ונכ
מהר כשהוא מתנהג בצור
גוזמא כדי לצייר את חס
מהלימוד של הבעלים, א

של ערבית.הרי
ההרים שטרחה
אמדברת על
הכל מיקשה
על החי בעולם
כעו"ד ממולח
ילו מה הקשר.
נים אין סוגיא
ם שמדמה בין

ולם התחושות
מה,שהרי בזמן
י הבית זה לא
כשהבעל חוזר
למקום המוכן
רוצה שהבעל
ה, לכל הפחות
ג ומנוחה, פינה
זיר שבח הכרת
ו את חסדי ה'
זכם מכיר טובה
עדות וההלכות
רין אחר הפסח
אזי הוא שואל
מימנו, כן האשה
ז כן חכם, ואם

לא זכתה לחכם לפחות שיתעניין בכל פרטי הפרטים שהיא עשתה כבן
התם,ולא רק יבוא לבית מוכן כדבר המובן מאליו, היא לא מעוניינת לחוש
כשפחה כנענית או אמה עבריה. אבל כשהיא רואה שהבעל "אינו יודע
לשואל" ולהתעניין במעשיה אומר "תודה רבה" מביא עתון ומתנהג רק כפי
שהורה לו מדריך החתנים אבל לא נותן לה את ליבו כמו שכותב רש"י על
הפס' "וירא בסבלותם" - "נתן עיניו וליבו להיות מיצר בסבלותם." היא
עושה הכל לבעלה והוא אפילו לא מתעניין בכל מה שעשתה לו. אז היא
פותחת לו כפי שפותחים לשאינו יודע לשואל ומציירת לו בטרוניה את כל
סבלותיה שקרו ב- 10 שנים האחרונות ומטיפה לו מוסר. וכשרואה אותו
שאינו קולט וממשיך עם התשובות הלמדניות שלו, כבר רואה אותו כבן
רשע שרוצה להמשיך ולחיות בשגרה בא לאכול כמו במלון, זורק מילה טובה
וחש שהוא בעל הבית ושואל כל רגע מה את שוטפת את הרצפה כל היום
מה העבודה הזאת לכם, בודאי שהיא חונכה בבית יעקב שהתורה שהוא
לומד זה הכל, אבל היא לא חשה כשותפה אלא לכל היותר כשפחה, ולכן
שהוא בא הביתה ואומר שלום, ונותן לה עיתון, ושואל אם הארוחה מוכנה
ומפזר מחמאות היא פשוט פגועה ונעלבת. היא מצפה שיתעניין ויתפעל
ממסירותה שעמלה עבורו.שיאמר לה שכל הלימוד שעמל שלי ושלכם שלה
הוא, והוא עומד כעני בפתח ושואל מה את רוצה ממני, והיא לא יודעת
להגדיר ולאמר לו שהיא רוצה את ליבו, כי אז יחשוב שמדברים על השתלת
לב,כי מה פירוש לתת לאשה את הלב, האם יש בעל שסובר שלא נותן
לאשה את לבו, ולכן היא מציירת בשיחתה הנשית את כאיבה, והסיפור
קולח בטרוניות ובבכי, היא מספרת לו על לידה מלפני 15 שנה, ועל התפו"א,
שבכל היא חשה שהבעל לא מספיק חש ויודע ומכיר לה טובה והוא מסתפק
בקניית שוקולד ותו לא ונכנס לעולמו. (בודאי שרוב הנשים לא נעלבות כ"כ
מהר כשהוא מתנהג בצורה אצילית כפי המתואר כאן, ואכן יש כאן לשון
גוזמא כדי לצייר את המעמקים של האשה שהרי הרבה נשים מתעלות
מהלימוד של הבעלים, אבל היו מתעלות יותר ומתאחדות איתו יותר אם

היה נותן יותר את הלב. זו הערה חשובה שיש לקוראה כמה פעמים היות שמהצדיר כאן יכול להצטייר שהאשה רודפת כ"כ תשומת לב ובלי זה חייה לא חיים ויש חשש שאף אחד לא ירצה להתחתן אחר ציור כזה). לו היה לאשה שפה של חכמה להגדיר ולדבר כמו משפטן יתכן והיתה יודעת להחדיר לו את זה, היתה מדברת עימו בשעה שאוזניו אינם אטומות, ובשעה שהיה מבקש צהרים, היתה מגישה לו ואוכלת עימו, וכשהיה שבע היתה מספרת לו את כל הפרטים, והיתה נותנת לו שעור בהכרת הטוב כפי שאנו עושים כאן, היתה מספרת לו כמה קשה היה לה להכין צהרים, איזו עבודה מתסכלת היתה לה, והיתה אומרת לו שהיא חיה בשבילו, אבל היא מבקשת שיקשיב לה ויראה לה לפני שהוא אוכל. כמו שפשוט לבן תורה שיש לברך לה' קודם הארוחה ובלי זה זו ארוחה של גוי, והברכה צריכה להיות מקירות הלב, כך היא רוצה שבעלה יברך אותה, אחרת זו ארוחה של מלון ולא ארוחה של בית שהכניסה את כל ליבה בתוך התבשיל, אבל היא האשה לא מדברת איתו בשפת החכמה, אלא בשפת הרגש ומספרת לו על חנות השמיטה והכביסה, הרי כל מקרה הוא אחר, בחנות השמיטה היה אנוס, ובלידה היא בקשה שלא יבקר אותה אלא ילמד, ומה לה להלין עליו, ובאמת הענינים נפרדים, ובינתים היו כמה ימי כיפורים ומחלו זה לזו והוא אינו קולט בחכמתו את הקשר, אבל אם היה מבין את הדימויים שלה בשכל, והיה מבין את רגשותיה, והיה מבין את הצד השווה, כשם שפותר חלומות מבין את הצד השווה בין מקרה ומקרה אז היה לו אוזן להקשיב ולא רק להצדיק את עצמו, היה חש מבין את כאביה והיה רואה בסבלותיה, וכשהיתה האשה חשה שיש לבעלה לא רק חכמה לחלק בין מקרה למקרה, אלא גם בינה לחוש בסבלותיה, והוא מבין את הצד השווה בין כל המקרים שמנתה אז היתה בטילה ומתבטלת אליו, כיון שאשה מעריצה מי שיש לו חכמה, ויודע להגדיר, ולהבין את רגשותיה, היא יודעת שהוא יודע לחלק בין מקרה ומקרה, והוא יודע משקל כל מקרה, והוא בעל שיקול דעת ומיושב הרבה יותר ממנה, היא יודעת שבעלה לא נבהל מכל ג'וק, ואצלו זה

לא שריפה כמו אצלה, שמלה או רהיט, מה שהכשיא רואה שחסר לה רק מחלק בין מקרה למקרה שכהוא מחלק הוא מלך ויש לו חכמה וקיום

שאלה: מה הם הדרכים

תשובה: קודם כל הרבה נשים מתלוננות האשה בעצמה, אותה כבוד ויש אצלו התחל מזלזל בה, שמעתי מה החסד האמיתי והקש

כדי להבין את הראשונה. החזר"א מן עימו ועוברת עימו תחושה ברגשותיה להתאחד, עם הבר מתקשרים ע"י נשי

שאלה: האם ראוי

תשובה: שמעתי האשה, ולפטפט

אֵלֶּה כְּמֹה פְעָמִים הָיוּ
וְנִמְתָּ לִּבּוֹ וּבְלִי זֶה חַיִּיה
זֶה צִיּוֹר כִּזָּה). לֹא הָיָה
יָן יִתְכַּן וְהִיתָה יוֹדַעַת
אֵינָם אֶטּוֹמוֹת, וּבִשְׁעָה
י, וְכִשְׁהִיָּה שֶׁבַע הִיתָה
הַכֶּרֶת הַטּוֹב כְּפִי שֶׁאֲנוּ
כֵּין צֹהָרִים, אִיזוֹ עֲבוּדָה
יָלֹן, אֲבָל הִיא מִבְקֶשֶׁת
וּלְבֹן תּוֹרָה שִׁישׁ לְבָרֶךְ
צִרִיכָה לִהְיוֹת מִקִּירוֹת
אֶרְוָחָה שֶׁל מֶלֶךְ וְלֹא
ל, אֲבָל הִיא הָאִשָּׁה לֹא
מִסְפֶּרֶת לוֹ עַל חֲנוּת
בְּחֲנוּת הַשְּׁמִיטָה הִיא
יִלְמַד, וּמָה לֶּה לְהִלִּין
כִּיפּוֹרִים וּמִחֲלוּ זֶה לְזֹו
בֵּין אֶת הַדִּימוּיִים שֶׁלָּה
יִהְיוּ, הַשְּׁוֹוָה, כֶּשֶׁם שֶׁפּוֹתֵר
הֵלֶךְ לוֹ אוֹזֵן לְהַקְשִׁיב וְלֹא
יִהְיֶה רוֹאֶה בִּסְבִּלוֹתֶיהָ,
מָה לְחַלֵּק בֵּין מִקְרָה
תִּצְדַּח הַשְּׁוֹוָה בֵּין כָּל
יִיוֹן שֶׁאִשָּׁה מַעֲרִיצָה מִי
הִיא יוֹדַעַת שֶׁהוּא יוֹדַע
וְהוּא בַּעַל שִׁקּוֹל דַּעַת
הֵלֶךְ מִכָּל גִּזְק, וְאַצְלוּ זֶה

לֹא שְׂרִיפָה כְּמוֹ אֲצֵלָה, אִזּוֹ הִיא סוֹמֶכֶת עָלָיו כְּשֶׁאֹמֵר לָהּ אֵל תִּקְנִי הַיּוֹם
שְׂמֵלָה אוֹ רֵהִיט, מָה שֶׁתִּמְיֵד הָאִשָּׁה נִפְגַּעַת שְׁבַעֲלָה לֹא קוֹנָה לָהּ זֶה רַק
כְּשֶׁהִיא רוֹאֶה שֶׁחָסֵר לוֹ בַּהֲבֵנָה שֶׁהִיא מִדְּמָה, וְהוּא וְלֹא עוֹמֵד עַל סוֹד כְּאִיבָה,
רַק מִחֲלָק בֵּין מִקְרָה לְמִקְרָה, אוֹלָם כְּשֶׁחֲשָׂה שְׁבַעֲלָה, מִבִּינָה הִיא יוֹדַעַת
שֶׁכְּשֶׁהוּא מִחֲלָק הוּא מַעֲמִיד כָּל דָּבָר עַל מִקוֹמוֹ הַנִּכּוֹן וְאִזּוֹ הִיא חֲשָׂה שֶׁהוּא
מֶלֶךְ וַיֵּשׁ לוֹ חֲכָמָה וְקִיבֵל מִמֶּנָּה סוֹג הַבִּינָה שֶׁלָּהּ.

שאלה: מה הם הדרכים שהבעל יראה לאשתו שהוא מבין אותה ?

תשובה: קודם כל עליו באמת להבין, ולא רק להבין אלא גם להרגיש,
הרבה נשים מתלוננות שהבעל מבין את כולם וחש את כולם, חוץ מאת
האשה בעצמה, אותה הוא לא מבין, כשהוא מטפל בחוץ בחדר הוא מקבל
כבוד ויש אצלו התחדשות מכך, אבל מאשתו לבו גס בה ופעמים הוא
מזלזל בה, שמעתי מהגר"ח פרידלנדר שעולם חסד יבנה זה החדר לבית וזה
החדר האמיתי והקשה ביותר והנעים ביותר.

כדי להבין את האשה יש להקשיב לה ולפטפט עימה בשנה
הראשונה. החזו"א מבאר שע"י השיחה זוכים להתאחדות וכשהיא משוחחת
עימו ועוברת עימו על הרבה נושאים יעמוד על סוד כאבה וישתדל לקבל
תחושה ברגשותיה וכך ילמד להרגיש אותה. הארת פנים הינה עוד סגולה
להתאחד, עם חבר מתקשרים לפעמים ע"י טפיחה על השכם, ועם בן
מתקשרים ע"י נשיקה על המצח, ולכ"א יש את השפה להתקשרות עימו.

שאלה: האם ראוי לחתן ללמוד בסדר ערב ?

תשובה: שמעתי ממספר מדריכי חתנים שבשנה ראשונה עליו לטייל עם
האשה, ולפטפט עימה ואין מקום לאיש זר בבית, זה לא נותן להקשבה אחד

לשני ועדיין עלולים להשאר מחיצות וחסר כאן במצוות "ושמח את אשתו". זה מאוד נכון, אבל האשה מחפשת מבעלה תוכן ואם הוא יכרכר סביבה ולא תראהו לומד, הבית יהא רדוד ובלי תוכן. וא"כ עיקר הנישואין יהיו חסרים, שהרי האשה מעוניינת להתעלות מחיי תורה ולצאת מחיי שגרה, ולכן ראוי שהבעל יספר לה על עליתו בלימוד וישבח אותה הרבה על מסירות נפשה אליו, וכדאי שתראה שיש לו שעה -שעה וחצי שהוא לומד קבוע ולא מתבטל רגע מלימודו ולכן אין אסון אם עד 10:15 יהיה חברותא טוב בבית, אם האשה מקבלת שבחים על כך, היא תהנה מאוד ותבטח בבעלה שהוא בן תורה.

שאלה: אשתי דורשת שנבקר יותר את ההורים שלה מאשר את ההורים שלי כיצד עלי להזהר מחיכוך בענין זה ?

שאלה: ההורים של אשתי מתערבים בבית שלנו ומדברים נגדי ונגד ההורים שלי, ואשתי שומעת בקולם מה עלי לעשות ?

תשובה: זה ודאי נראה בעיה חמורה, אשה צריכה לציית לבעלה יותר מאשר להוריה, היא יצאה מרשות אביה לרשות בעלה, אבל אני קטן בפסק הלכה, אני רק רוצה לתת עיצה איך לפתור את הבעיה. בכל ויכוח בין אשתך להוריה עמוד לימין הוריה, תמיד עמוד לימין אשתך חוץ מהפעם שאשתך רבה עם משפחתה וכל זאת מדוע לכאורה זה היפך השכל ? כיון שאשתך יודעת שכל מה שאתה קשור להוריה ולמשפחתה זה דרכה, וא"כ כשאתה עומד לימין זה ברור לאשתך שהכל נעשה רק מאהבתה, וגם היא רוצה שאתה תשמור עליה שלא תריב עם הוריה, כמה שתכבד את הוריה אשתך תשמח, רוב הסיבות שהוריה מדברים נגדך זה בגלל שהם מפחדים שאתה גוזל להם את בתם שהם השקיעו בה וטפחו אותה ועכשיו לעת זקנתם בתם עוזבת אותם. ברגע שאתה תכבדם עד שיהיו בטוחים שאתה נמצא

עומדים יחד להם יצר חס
מחלוקת שאינה לש"ש לה
דואג לו. בכל ויכוח וריב
לשמוע את הצד השני ולא
ועי"כ לפרגן לו להאיר עיניו

שאלה: מה קורה ולא הצלחתי

תשובה: זה מצוי מאוד
השינה בלילה תלבן הדבר
וחשה פגועה זה מוליד מח
בשר אחד, היא תשען עליו
של האשה מחיי הנישואין
ותזכור תמיד לטעת בה א
שלה הוא.

"ישמח את אשתו".

א יכרכר סביבה ולא

נישואין יהיו חסרים,

חיי שגרה, ולכן ראוי

ה על מסירות נפשה

ווא לומד קבוע ולא

חברותא טוב בבית,

טח בבעלה שהוא בן

מאשר את ההורים

ומדברים נגדי ונגד

לציית לבעלה יותר

אבל אני קטן בפסק

בכל ויכוח בין אשתך

חוץ מהפעם שאשתך

שכל ? כיון שאשתך

דרכה, וא"כ כשאתה

בתה, וגם היא רוצה

בד את הוריה אשתך

שהם מפחדים שאתה

ועכשיו לעת זקנתם

טוחים שאתה נמצא

עימהם ירד להם יצר המחלוקת יכבדו אותך ואת הוריק, זה כלל בכל
מחלוקת שאינה לש"ש להיות עם הצד שכנגד ולטעת בו תחושה שאתה
דואג לו. בכל ויכוח וריב יוצא כל צד בטוח יותר שהוא צודק, לכן צריך
לשמוע את הצד השני ולא רק באוזן ובלב אלא להכנס לנעליו להצדיק אותו
ועי"כ לפרגן לו להאיר עיניו ואז דבר אל בנ"י ויסעו.

שאלה: מה קורה ולא הצלחנו לשמור על שלום בית ופרצה מחלוקת ?

תשובה: זה מצוי מאוד השתדל מאוד שלא יעבור סכסוך בלינה לפני
השינה בלילה תלבן הדברים עם אשתך פיס אותה, כשאשה ישנה עם כעס
וחשה פגועה זה מוליד מחיצה וכשיהיה לך עול להוריד המחיצות ולהיות
בשר אחד, היא תשען עליך, והעיקר תזכור שכל זה רק הכשר לעיקר ההנאה
של האשה מחיי הנישואין שהוא דבזמן שהבעל לומד היא מתעלה מתורתו
ותזכור תמיד לטעת בה את התחושה שהיא השותף העיקרי ושלי ושלכם
שלה הוא.